

## A Kereskedelmi Világszervezet reformja

P6\_TA(2008)0180

### Az Európai Parlament 2008. április 24-i állásfoglalása a Kereskedelmi Világszervezet reformjáról (2007/2184(INI))

(2009/C 259 E/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) Seattle-ben tartott harmadik miniszteri konferenciájáról szóló, 1999. december 15-i <sup>(1)</sup>, a nyitottság és demokrácia a nemzetközi kereskedelemben című, 2001. október 25-i <sup>(2)</sup>, a WTO Katarban tartott üléséről szóló, 2001. december 13-i <sup>(3)</sup>, a WTO Cancúnban tartott ötödik miniszteri konferenciájáról, szóló 2003. szeptember 25-i <sup>(4)</sup>, a WTO Főtanácsának 2004. augusztus 1-jei határozatát követő dohai forduló értékeléséről szóló, 2005. május 12-i <sup>(5)</sup>, a WTO Hongkongban tartott hatodik miniszteri konferenciájának előkészítéséről szóló, 2005. december 1-jei <sup>(6)</sup>, továbbá a WTO hongkongi miniszteri konferenciáját követően a dohai forduló értékeléséről szóló, 2006. április 4-i <sup>(7)</sup> állásfoglalásaira,
  - tekintettel a Kereskedelmi Világszervezetről (WTO) tartott parlamenti konferencia üléseinek 2003. február 18-án Genfben, 2003. szeptember 12-én Cancúnban, 2004. november 26-án Brüsszelben, 2005. december 15-én Hongkongban és 2006. december 2-án Genfben elfogadott zárónyilatkozataira,
  - tekintettel a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó marrakesi egyezményre,
  - tekintettel a WTO miniszteri konferenciájának 2001. november 14-én Dohában és 2005. december 18-án Hongkongban elfogadott nyilatkozataira,
  - tekintettel a Peter Sutherland elnökletével ülésező tanácsadó testület 2005. januári jelentésére a WTO jövőjéről <sup>(8)</sup>,
  - tekintettel a WTO 2004. évi világkereskedelmi jelentésére,
  - tekintettel a hongkongi nyilatkozat (56) bekezdésére a legfontosabb ENSZ-ügynökségeknek – ideértve a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetét (ILO) is – a WTO eljárásaiban és a folyamatban lévő tárgyalásokban való teljes körű részvétele és segítségnyújtása biztosításához szükséges lépésekről,
  - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
  - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére, valamint a Fejlesztési Bizottság és a Gazdasági és Monetáris Bizottság véleményére (A6-0104/2008),
- A. mivel a WTO lényeges szerepet játszik azok között a többoldalú szervezetek között, amelyek hozzájárulnak a nemzetközi gazdaság irányításához, a globalizáció jobb kezeléséhez és az abból származó előnyök tisztességesebb elosztásához, és együtt tevékenykednek a fenntartható fejlődést szolgáló millenniumi célok megvalósításáért;
- B. mivel amikor a jelenlegi WTO-fordulót Dohában (Katar) 2001-ben elindították, a „dohai fejlesztési napirend” hivatalos elnevezést kapta, hangsúlyozva annak kiemelt fontosságát, hogy a fejlődő és a szegény országok számára elősegítsék, hogy többet nyerjenek a kereskedelem liberalizációjából;

<sup>(1)</sup> HL C 296., 2000.10.18., 121. o.

<sup>(2)</sup> HL C 112. E, 2002.5.9., 326. o.

<sup>(3)</sup> HL C 177. E, 2002.7.25., 290. o.

<sup>(4)</sup> HL C 77. E, 2004.3.26., 393. o.

<sup>(5)</sup> HL C 92. E, 2006.4.20., 397. o.

<sup>(6)</sup> HL C 285. E, 2006.11.22., 126. o.

<sup>(7)</sup> HL C 293. E, 2006.12.2., 155. o.

<sup>(8)</sup> „A WTO jövője – intézményi kihívások az új évezredben” a tanácsadó testület jelentése Szupacsai Panicpakdi főigazgatónak (WTO 2005. január).

**2008. április 24., csütörtök**

- C. mivel az EU alapvető fontosságot tulajdonít a multilaterális kereskedelmi rendszer eredményei megőrzésének, és továbbra is erős elkötelezettséget érez a dohai forduló sikere érdekében;
- D. mivel – a tárgyalások során jelentkező nehézségek ellenére – a forduló sikerre vitele érdekében folytatódnak az erőfeszítések, amelyeket támogatni kell;
- E. mivel azok a különböző kétoldalú és regionális kereskedelmi tárgyalások, amelyeket az EU legutóbb kezdeményezett több partnerével szerte a világban, kiegészítik a dohai forduló lezárását, és nem alternatívái annak;
- F. mivel – a forduló lezárását érintő közvetlen aggályokon és a különböző vitás kérdésekkel kapcsolatos eltérő álláspontok bírálatán túlmenően – máris elő kell készíteni a Doha utáni időszakot;
- G. mivel Peter Sutherland elnöklete alatt a tanácsadó testület már 2004-ben jelentős értékkelő munkát végzett a WTO jövőjével és a szervezet előtt álló kihívásokkal kapcsolatban; mivel azonban azóta semmiféle gyakorlati intézkedés nem született azokkal az ajánlásokkal kapcsolatban, amelyek a tanácsadó testület által a WTO főigazgatójának 2005 januárjában eljuttatott jelentésben szerepeltek;
- H. mivel mára fontossá vált, hogy a legutóbbi fejlemények fényében a vita tovább folytatódjék, illetve, hogy a szervezet hatékonyságának és legitimitásának növelése céljából alaposan áttekintsék a WTO működésének több aspektusát;
- I. mivel a WTO-ban folyó – az Európai Parlament által kívánatosnak tartott – intézményi vita egyáltalán nem összeegyeztethetetlen a dohai forduló esetleges lezárásával;
1. ismételten felszólítja valamennyi érintett felet, különösen a feltörekvő gazdaságokat, hogy tanúsítsanak rugalmasságot a dohai forduló holtpontról való kimozdítása érdekében, valamint jussanak teljes körű, kiegyensúlyozott és mind a nemzetközi kereskedelem és a világméretű növekedés, mind a bolygó kevésbé fejlett országainak fejlődése szempontjából kedvező megállapodásra;
2. úgy véli, hogy soha nem volt még ennyire fontos a WTO döntéshozatali eljárásáról, mandátumáról, működéséről és jövőjéről folytatott gondolkodás a szervezet esetleges reformja érdekében;
3. kéri a Bizottságot, hogy minél előbb tegyen erőteljes kezdeményezést Genfben a vita folytatása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy e kérdésben informálisan vegye fel a kapcsolatot a WTO azon tagjaival, akik várhatóan támogatni fogják a kezdeményezést, illetve a szervezet főtitkárával, és 2008 vége előtt nyújtson be jelentést a Parlamentnek e konzultációkról;
4. üdvözli a WTO mélyreható megreformálását, és ismételten hangsúlyozza, hogy a kereskedelem a fejlesztésnek és a szegénység enyhítésének fontos eszköze; elismeri a multilateralizmus jelentőségét, mint a szabad és tisztességes kereskedelem előmozdítását és az ENSZ millenniumi fejlesztési céljainak teljesítését szolgáló módszert;
5. úgy véli, hogy az erős WTO és a szabályokon alapuló nemzetközi kereskedelem lehetőséget kínál a fejlődő országoknak a szegénység felszámolására; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a korlátozott források hátrányos helyzetbe hozzák a fejlődő országokat a tárgyalások során; hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak támogatnia kellene a WTO titkárság megerősítését és a szakmai támogatásra fordítható források növelését, különösen a fejlődő WTO-tagországok számára, annak érdekében, hogy ezen országok foglalkozhassanak egyedi problémáikkal;

2008. április 24., csütörtök

6. rámutat, hogy a WTO az egyedüli szabályalkotási feladatkörrel rendelkező globális szervezet, amely nem része az ENSZ-szervezetek családjának, és, hogy a WTO szabályalkotása egyszerű kereskedelmi politikákra korlátozódik; felhívja a Bizottságot, hogy e strukturális dilemmát helyezze előtérbe a WTO reformjában;
7. úgy véli, hogy a javasolt eljárásnak elsősorban magának a többoldalú kereskedelmi rendszernek a végső célkitűzéseire kell irányulnia, különös figyelemmel a többi nemzetközi szervezettel való kölcsönös együttműködésre és azok tevékenységeivel való koherenciára; különösen szükségesnek tartja a WTO tevékenységeinek összehangolását, az ILO, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO), az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Programja (UNEP), az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája (UNCTAD), valamint a megújuló energiákról szóló kiotói program tevékenységeivel annak érdekében, hogy növeljék az e szervezetek döntéshozatali mechanizmusai közötti koherenciát; ezzel összefüggésben úgy véli, hogy az ILO számára megfigyelői státuszt kell biztosítani, és a kereskedelmi és környezetvédelmi bizottság mintájára létre kell hozni egy kereskedelemmel és a méltányos foglalkoztatással foglalkozó bizottságot;
8. felhív arra, hogy alaposan fontolják meg a nem kereskedelmi szempontok jobb kezelésének kérdését a WTO-szabályok alkalmazási körében, lehetővé téve a tagok számára legitim politikai célok követését, ugyanakkor védve a piaci hozzáférést; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az EU-nak komolyan támogatnia kell a nemzetközi előírások elfogadására irányuló erőfeszítéseket, valamint hogy a fejlődő országok számára biztosítani kell a szükséges támogatást a szóban forgó előírásoknak való megfelelés érdekében;
9. kéri, hogy az ENSZ-ben – a WTO-val együttműködve – mérlegeljék, hogy milyen új kapcsolatokat kellene kialakítani többoldalú szervezetek között annak érdekében, hogy biztosítsák az összhangot fellépéseik, valamint a különféle nemzetközi megállapodások és egyezmények terén, a fenntartható fejlődés és a szegénység felszámolása érdekében;
10. véleménye szerint az ENSZ-rendszer és a WTO közötti összhang legnagyobb kihívást jelentő követelménye az lesz, hogy az utóbbinak biztosítania kell, hogy a kereskedelmi szabályok teljes mértékben tiszteletben tartsák az emberi jogi jogszabályokat, valamint a társadalmi és környezetvédelmi normákat;
11. a környezetvédelmi és társadalmi normáknak a WTO-tagok által történő betartása tekintetében támogatja az ösztönzőkön alapuló megközelítést, ugyanakkor felhív arra, hogy vizsgálják meg a WTO-val összeegyeztethető intézkedéseket a szociális és a környezeti dömping megoldása érdekében;
12. támogatja azt a követelményt, amely a WTO-tagokra vonatkozó jövőbeni kereskedelempolitikai felülvizsgálati mechanizmus keretében előírja a szociális, nemi és környezetvédelmi szempontok vizsgálatát, ideértve a foglalkoztatást, a munkavállalói jogokat és a kapcsolódó rendelkezéseket;
13. felhívja a vita résztvevőit, hogy gondolkodjanak el a kereskedelmi tárgyalások hosszú „fordulóknban” tesztet öltő megközelítésének korlátain, amely az „egységes elkötelezettség” alapján valamennyi WTO-tagot bevonja a számos kérdésre kiterjedő megbeszélésekbe; elismeri e megközelítés történelmi érdemeit a többoldalú kereskedelmi rendszer létrehozása és fejlesztése szempontjából, és mert lehetővé teszi a fokozatos liberalizációt, a viszonyosságon alapuló és a kölcsönösen előnyös kötelezettségvállalásokat; mindazonáltal úgy véli, hogy azokon a területeken, ahol kellő mértékű haladást értek el (például a kereskedelem elősegítése terén), a jövőben más, rugalmasabb és hatékonyabb megoldásokhoz folyamodhatnak;
14. véleménye szerint a WTO intézményi felépítését javítani lehetne azzal, ha jobban elkülönítenék egymástól az új szabályok és új kötelezettségek megtárgyalásával kapcsolatos tevékenységeket azoktól, amelyek a meglévő megállapodások végrehajtásával függenek össze; hangsúlyozza az utóbbi csoportba tartozó tevékenységek jelentőségét, amelyeket semmiképpen nem szabad feláldozni a WTO-tagok erőforrásainak és politikai érdekeinek oltárán;
15. javasolja, hogy rendszeresen vizsgálják felül a hatályos többoldalú kereskedelmi szabályok célszerűségét és alkalmazhatóságát lehetséges kiigazításuk érdekében;

**2008. április 24., csütörtök**

16. felszólít a miniszteri konferencia szerepének és formájának átfogalmazására; megállapítja, hogy a WTO-tagok hajlamosak előnyben részesíteni az e szinten folytatott informális egyeztetéseket és döntéseket, továbbá megjegyzi, hogy 2007-ben – a marrakesi egyezmény ilyen ülések gyakoriságára vonatkozó kitételei ellenére – nem került sor a miniszteri konferencia egyetlen ülésére sem; felhívja a WTO tagjait, hogy vonják le ebből a tanulságokat;
17. nagy jelentőséget tulajdonít a WTO parlamenti dimenziójának, hiszen az erősíti a WTO-tárgyalások demokratikus legitimitását és átláthatóságát; hangsúlyozza az Európai Parlament és az Interparlamentáris Unió (IPU) által közösen szervezett, a WTO-ról szóló parlamenti konferencia munkájának fontosságát, amelynek tevékenységét intenzívebbé kellene tenni;
18. emlékeztet arra, hogy a parlamenti képviselők – az állampolgárok megválasztott képviselőiként – fontos szerepet kapnak a kereskedelmi tárgyalásokban, és különösen a WTO-tárgyalásokban;
19. hangsúlyozza a WTO konzultációs jogkörrel rendelkező parlamenti közgyűlése létrehozásának szükségességét, tekintetbe véve a WTO demokratikus elszámoltathatóságának és legitimitásának hiányát, valamint üdvözlő minden reformot, amely megerősíti a parlamenti képviselők és a WTO kapcsolatát;
20. felhívja a WTO-tagokat, hogy parlamenti képviselőiknek nyújtsanak megfelelő támogatást ahhoz, hogy részt vehessenek a WTO parlamenti dimenziójának kialakításában; sürgeti a Bizottságot, hogy e célból tegyen kezdeményezéseket a WTO-nál; hangsúlyozza, hogy amíg a WTO át nem veszi ezt a feladatot, a WTO parlamenti dimenzióját a WTO parlamenti konferenciája biztosítja, amelyet az Európai Parlament és az Interparlamentáris Unió közösen szervez meg;
21. demokratikusabb döntéshozatali rendszer bevezetését szorgalmazza a WTO-nál, amely a különböző fejlettségi szinten álló országokból álló, teljes tagság nézetét figyelembe veszi;
22. nem tartja sem reálisnak, sem kívánatosnak a konszenzus elvének megkérdőjelezését a WTO döntéshozatali folyamata tekintetében, amely – a többségi (vagy súlyozott) szavazással ellentétben – garantálja minden tag egyenlőségét; ugyanakkor véleménye szerint több megoldást is tanulmányozni kell, hogy minden esetben kialakulhasson a konszenzus;
23. elismeri azokat a fent említett Sutherland-jelentésben foglalt, többoldalú megközelítésre vonatkozó javaslatokat, amelyek részvételi, illetve kívülmaradási megállapodásokkal járnak olyan esetekben, amikor nem lehet konszenzust elérni, de megerősíti a multilateralizmus iránti elkötelezettségét, és arra figyelmeztet, hogy a többoldalúság nem szükségszerűen válik a fejlődő országok javára, sőt elmélyítheti a fejlett és fejlődő országok közötti szakadékot;
24. megjegyzi, hogy a WTO-n belül gyarapszik azon informális csoportok száma, amelyekben több-kevesebb tagország közös, ágazati vagy regionális érdekek körül tömörül, s hogy e csoportok gyakran hasznos szerepet töltenek be az álláspontok összehangolása és a kompromisszumok kialakítása szempontjából; kéri a tagországokat, hogy – az átláthatóság és a hatékonyság szem előtt tartásával – gondolkozzanak el ezeknek a csoportoknak a létrejöttén és működésén, és bocsássák rendelkezésükre a tevékenységükhöz szükséges eszközöket;
25. emlékeztet, hogy valamennyi tag – kiváltképpen a legkevésbé fejlett országok – egyenlő és eredményes részvételének kiemelt szerepet kell kapnia a multilaterális kereskedelmi rendszer bármiféle reformja tekintetében;
26. alapvető jelentőséget tulajdonít a fejlődő országok aktív részvétele erősítésének, annak érdekében, hogy azok teljes mértékben képviselve érezzék magukat a tárgyalási folyamatban, és meg tudják határozni, ki tudják fejezni, és meg tudják védeni kereskedelmi érdekeiket, például egy koalíciós vagy egyes országok általi képviseleti rendszer bevezetése, valamint az ezen országok technikai ismereteinek és kapacitásainak fejlesztéséhez szükséges erőforrások biztosítása révén; hangsúlyozza, hogy a fejlődő országoknak megfelelő erőforrásokra is szükségük van a WTO-szabályok eredményes végrehajtása, a reformokhoz való igazodás és ezáltal a világ kereskedelmi rendszerébe való sikeresebb beépülés érdekében;

2008. április 24., csütörtök

27. sürgeti, hogy tegyenek lépéseket a fejlődő országok részvételének és képviselétének javítása érdekében a végrehajtó tanácsokban, valamint hogy erősítsék meg a jelentéstételt, az átláthatóságot és a felelősségteljes kormányzást szolgáló belső rendszereiket;
28. üdvözli a Sutherland-jelentés arra vonatkozó javaslatát, hogy a legkevésbé fejlett országok szerződésből eredő jogaként fogadjanak el a szakmai segítségnyújtással kapcsolatos finanszírozási megoldásokat, hogy azok tevőlegesen vehessenek részt a multilaterális kereskedelmi rendszerben; hangsúlyozza, hogy a kapacitás növelése különös jelentőségű a fejlődő országok számára annak érdekében, hogy azok megerősítsék tárgyalási készségüket, valamint a szükségleteik és stratégiák megállapítására és a WTO-val szembeni kötelezettségvállalások teljesítésére vonatkozó képességüket;
29. véleménye szerint alaposabban el kellene gondolkodni a Főtanács szintjén történő konszenzuszos döntéshozatal előkészítésére és megkönnyítésre hivatott valamiféle „szűk körű tanács” vagy „igazgatótanács” létrehozásának vissza-visszatérő kérdésén a WTO-n belül; megkérdőjelezi azonban, hogy miként valósítható meg az eseti alapon működő képviselő, és hangsúlyozza, hogy egy ilyen szerv esetében igen komolyan felmerül a WTO teljes tagsága felé való elszámoltathatóság és a belső átláthatóság követelménye is;
30. hangsúlyozza, hogy a WTO titkársága létfontosságú szerepet tölt be, és ahhoz, hogy hatékonyabban tudja teljesíteni megbízatását, fontosnak tartja, hogy a titkárságban a fejlett és a fejlődő országok tisztviselői arányosan képviseltessék magukat;
31. szeretné, ha körültekintően megvizsgálnák a WTO titkársága és főigazgatója szerepének kérdését; felhívja a figyelmet azon elv túlságosan szigorú alkalmazásának korlátaira, miszerint a rendszert a tagországok kormányai igazgatják („member driven organisation” koncepció); szükségesnek tartja a WTO titkárságának rendelkezésére álló pénzügyi és humán eszközök és erőforrások megerősítését; megjegyzi azonban, hogy – a „kollektív” érdek előmozdítása érdekében – a kezdeményezés hatáskörének a WTO-szervek számára történő biztosítása felveti a demokratikus legitimitás, az elszámoltathatóság és az átláthatóság kérdését;
32. javasolja, hogy a WTO titkársága kapjon bizonyos szabadságot rendszerszintű kezdeményezések megtételére, elakadás esetén kompromisszumos megoldások ajánlására, vagy akár – a folyamatosság és a pártatlanság érdekében – egyes szervek elnöklésére is; hangsúlyozza, hogy e javaslatok kapcsán alaposan át kell gondolni a titkárság személyzeti politikáját és azt, hogy a rendelkezésére álló források megfelelnek-e a rá háruló feladatoknak;
33. meggyőződése, hogy a fejlődő országok közötti különbségtétel teljes hiánya – holott ezek gazdasági fejlettségi szintjük és sajátos szükségleteik tekintetében nagymértékben különböznek egymástól – továbbra is komoly akadály az ezen országok javát szolgáló, a dohai forduló célkitűzésének megfelelő hatékony intézkedések elfogadása előtt, és ez hátrányt jelent azon fejlődő országok számára, amelyek leginkább segítséget szoroznának; sürgeti a fejlettebb fejlődő országokat, hogy már a jelenlegi forduló alkalmával vegyék ki részüket a kötelezettségvállalásokból, és tegyenek fejlettségi szintjüknek és (ágazati) versenyképességüknek megfelelő felajánlásokat;
34. úgy véli, hogy a fejlesztés szempontjából a különleges és differenciált elbánás (SDT) átalakítása meghatározó jelentőséggel bír a WTO számára; egy ilyen átalakításnak magában kell foglalnia a WTO fejlődő országai közötti újszerű különbségtételt és egy olyan megközelítést az SDT-hez, amely inkább alapul az egyes országok fejlődési igényein, mint az országok kategóriáin; javasolja, hogy használjanak hatékony kritériumokat a differenciált elbánás kialakítására, nem kizárólag a bruttó nemzeti termék növekedése, hanem olyan mutatók figyelembevételével is, mint például a gazdasági sebezhetőség mutatója, valamint a kereskedelmi és fejlesztési mutató;
35. véleménye szerint alaposan meg kellene vizsgálni a fejlődő országokon túl valamennyi más WTO-tagország esetében is a nem kizárólag a bruttó nemzeti termékhez kapcsolódó objektív ismérvek alapján történő kategóriákba vagy alkategóriákba sorolás kérdését, a meglévő vagy tárgyalás alatt álló megállapodások esetleges differenciált alkalmazása érdekében;
36. úgy véli, hogy a kereskedelmi politikák kidolgozásában és végrehajtásában az átláthatóság jogos kívánalom a társadalom, az állampolgárok és a parlamenti képviselők részéről; üdvözli a WTO által a külső átláthatóság tekintetében az 1995-ös alapítás óta elért eredményeket, valamint kommunikációs politikája hatékonyságát; hangsúlyozza annak jelentőségét a gazdasági szereplők és a civil társadalom valamennyi érintett szereplője számára, hogy folyamatosan minőségi tájékoztatást kaphatnak a többoldalú kereskedelmi szabályokról és azok tényleges alkalmazásáról, illetve a tagországok mentességeiről;

**2008. április 24., csütörtök**

37. támogatja a WTO főigazgatója által képviselt, az „aktív átláthatóságra”, valamint a tagországok által elfogadott szabályok és vállalt kötelezettségek alkalmazásának figyelemmel kísérésére és eredményes felügyeletére vonatkozó mechanizmusok megerősítésére irányuló gondolatokat, amelyeknek célja az előbbiek tényleges és teljes megvalósításának biztosítása; felhívja a WTO-t, hogy fejtsen ki további erőfeszítéseket ezen a területen, a tagországai pedig bocsássák rendelkezésére a szükséges forrásokat;
38. emlékeztet arra, hogy a nézeteltérések rendezéséről szóló egyetértési nyilatkozatról 1997 óta folynak a tárgyalások bizonyos szabályok tisztázása és alkalmazásuk javítása érdekében; sajnálja, hogy e tárgyalások az eltelt hosszú idő alatt sem hoztak eredményt; támogatja a vitarendezési szervek függetlenségének növelésére irányuló uniós javaslatot;
39. támogatja, hogy a vitarendezési eljárás keretében a felekkel, különleges csoportokkal és a Fellebbviteli Testülettel tartott lényeges találkozókat – tekintettel az eljárások tárgyalásos természetére – a jövőben nyilvánosan tartsák meg, ami a bírósági meghallgatások esetében megszokott, valamint hogy az érintett dokumentumok – különösen a felek vagy szakértők közleményei – ritka és megfelelően indokolt esetek kivételével legyenek nyilvánosan hozzáférhetőek;
40. véleménye szerint a nézeteltérések rendezését szolgáló WTO- mechanizmus mindeddig általában jól működött, de szükség van bizonyos változtatásokra, nevezetesen a nézeteltérések rendezését végző szerv ajánlásainak és határozatainak végrehajtása terén; jónak tartja, hogy a vitarendezési mechanizmust bírósági szintre emelték, amely növelte a WTO-kötelezettségvállalások hitelét, egyenlőbb alapokra helyezve a WTO tagjait;
41. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a vitarendezési szerv úgy értelmezze a WTO-szabályokat, hogy ugyanakkor kellően figyelembe vegye az alkalmazandó nemzetközi környezetvédelmi és szociális jogszabályokat, és amennyiben szükséges, felhívja a Bizottságot és a WTO tagságának egészét, hogy ennek megfelelően módosítsák a WTO szabályait;
42. lehetségesnek tartja szankciók bevezetését azon országokkal szemben, amelyek elutasítják jogszabályaik vagy intézkedéseik összehangolását kötelezettségeikkel, az ilyen jogszabályok vagy intézkedések által sújtott országok javára, különösen olyan kisebb gazdaságok esetében, amelyek nem rendelkeznek valós megtorlási lehetőségekkel;
43. felhívja a WTO tagországait, hogy folytassanak szélesebb körű vitát a szervezet esetleges reformjáról, az egyetértési megállapodás felülvizsgálati folyamatának folytatása és lezárása érdekében;
44. véleménye szerint a WTO keretében a pozitív integrációt is támogatni kell a tagok között, a kereskedelmi korlátozások csökkentése vagy megszüntetése mellett (negatív integráció);
45. véleménye szerint a vita napirendjén a csatlakozások kérdésének is szerepelnie kell; sajnálja, hogy egyes WTO-tagságról folyó tárgyalások néha – csupán egyetlen vagy néhány tagország ellenállása miatt – minden ésszerű határidőn túl is tartanak;
46. felhívja a WTO tagországait, hogy gondolkodjanak el az előtagsági státusz megadásának lehetőségén azon tagjelölt országok esetében, amelyek – bár még nem zárták le a piaci hozzáférésről a szervezeten belüli főbb partnereikkel folytatott kétoldalú tárgyalásaikat – vállalják, hogy késlekedés nélkül teljesítik a fennálló szabályok alkalmazásából következő valamennyi kötelezettségüket; hangsúlyozza, hogy egy újabb ország WTO-tagságára vonatkozó pozitív vagy elutasító határozatot valamennyi esetben csakis szigorúan kereskedelmi szempontok alapján szabad meghozni;
47. úgy véli, hogy az EU „fegyver kivételével mindent” kezdeményezése jó példája a legkevésbé fejlett országok piacához való hozzáférésnek;
48. emlékeztet az 1994-es Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT 1994) XXXVIII. cikke (2) bekezdésének a) pontjára, amelyet még mindig nem hajtottak végre, és amely megállapítja valamennyi WTO-tag kötelezettségvállalását a fejlődő országok számára különösen fontos alaptermékek piaci feltételeinek stabilizálása és javítása iránt, továbbá az e cikkel kapcsolatos határozott fellépést a megreformált WTO egyik fontos jellemzőjének tekinti;

2008. április 24., csütörtök

49. hangsúlyozza, hogy a WTO jövőjéről folyó vitának elsősorban politikai jellegűnek kell lennie, és eredményes lezárása érdekében magas szintű kötelezettségvállalásra és eltökéltségre van szükség a tagországok részéről; az utóbbiakra bízta annak eldöntését, hogy ennek a folyamatnak a WTO mely alszervezetének keretében kell végbemennie, mint ahogy azt is, hogy meghatározzák mindebben a főigazgató szerepkörét; kéri ugyanakkor, hogy ebbe a folyamatba vonják be – a WTO-ról szervezett parlamenti konferencia révén – a tagországok parlamentjeit is;

50. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok és a tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek, a WTO többi tagországa kormányainak és parlamentjeinek, valamint a WTO-nak.

## Az EK és az Öböl menti Együttműködési Tanács közötti szabadkereskedelmi megállapodás

P6\_TA(2008)0181

### Az Európai Parlament 2008. április 24-i állásfoglalása az EK és az Öböl menti Együttműködési Tanács közötti szabadkereskedelmi megállapodásról

(2009/C 259 E/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EGK és az Öböl menti Együttműködési Tanács (ÖET) között megkötendő szabadkereskedelmi megállapodás jelentőségéről szóló, 1990. július 13-i állásfoglalására <sup>(1)</sup>,
- tekintettel a „Globális Európa – a versenyképesség külső szempontjai” című, 2007. május 22-i állásfoglalására <sup>(2)</sup>,
- tekintettel a mindenki számára biztosítandó tisztességes munka ösztönzéséről szóló, 2007. május 23-i állásfoglalására <sup>(3)</sup>,
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Globális Európa: nemzetközi versenyképesség. Hozzájárulás az EU növekedési és munkahelyteremtési stratégiájához” című bizottsági közleményre (COM(2006)0567),
- tekintettel az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz, valamint a Régiók Bizottságához intézett, a nemzeti vagyonalapokra vonatkozó közös európai megközelítésről szóló bizottsági közleményre (COM(2008)0115),
- tekintettel a 2001. december 31-én az ománi Maszkatban elfogadott, az ÖET-tagállamok közötti gazdasági megállapodásra és az ÖET 2002. december 21-i, az ÖET-tagállamok közötti vámunió létrehozásáról szóló dohai nyilatkozatára,
- tekintettel a Lisszaboni Szerződés 188c. cikkére és 188n. cikke (6) bekezdése a) pontjának v. alpontjára, amelynek értelmében a Tanács a Parlament egyetértését kéri minden olyan nemzetközi megállapodás megkötése előtt, amely a rendes jogalkotási eljárás alkalmazási körébe tartozó területeket érint,
- tekintettel az emberi jogokról szóló éves európai parlamenti jelentésekre,
- tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,

<sup>(1)</sup> HL C 231., 1990.9.17., 216–218. o.

<sup>(2)</sup> Elfogadott szövegek, P6\_TA(2007)0196.

<sup>(3)</sup> Elfogadott szövegek, P6\_TA(2007)0206.